

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ВЗАЄМОДІЇ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА З
ОРГАНАМИ ВЛАДИ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Бакалавр
Код і найменування спеціальності	Всі спеціальності Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій ПДАУ
Тип і назва освітньої програми	Всі ОПП Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій ПДАУ
Курс, семестр	3 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4; Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра публічного управління та адміністрування
Контактні дані розробника	Щетініна Тетяна Олексіївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри <i>Контакти:</i> ауд. 494 (навчальний корпус № 4); <i>e-mail:</i> tetiana.shchetinina@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача на сайті ПДАУ:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/shchetinina-tetyana-oleksiyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова факультетська
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійних програм всіх спеціальностей ННІ ЕУПІТ вивченню даної навчальної дисципліни передують наступні навчальні дисципліни: «Правознавство», «Філософія», «Історія та культура України» (для спеціальності 081 Право – «Історія держави і права України»).
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 3. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.
Результати навчання	ПРН 1. Уміти здійснювати та налагоджувати ефективну комунікацію в соціумі, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, діяти у сфері суспільних відносин на засадах соціальної відповідальності з дотриманням правових та

	етичних норм.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>У межах вивчення навчальної дисципліни відбувається формування ряду соціальних навичок (soft skills), таких як: комунікативність; креативність; критичне мислення; позитивне мислення; емоційний інтелект; уміння працювати в команді; усвідомлення ролі самоосвіти для постійного саморозвитку особистості.</p> <p>Формуванню соціальних навичок (soft skills) сприяють завдання для практичних занять та самостійної роботи за тематикою даної навчальної дисципліни та інтерактивні методи навчання, які використовуються у процесі її викладання.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформуванню у здобувачів вищої освіти теоретичні знання та практичні вміння щодо організації взаємодії громадянського суспільства (громадських організацій, об'єднань, суспільних рухів) з органами публічної влади, сприяти формуванню суспільно активного громадянина.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Теоретичні засади взаємодії громадянського суспільства з органами влади: поняття, зміст, основні напрями.</p> <p>Тема 2. Правові засади взаємодії громадянського суспільства з органами влади.</p> <p>Тема 3. Організації громадянського суспільства.</p> <p>Тема 4. Звернення громадян до органів влади: правове регулювання, порядок подання та розгляду.</p> <p>Тема 5. Електронні петиції: порядок подання, процедури голосування та розгляду.</p> <p>Тема 6. Громадські слухання як форма взаємодії з органами влади.</p> <p>Тема 7. Створення та діяльність консультативно-дорадчих органів при органах виконавчої влади та місцевого самоврядування (громадські ради).</p> <p>Тема 8. Поняття громадського контролю за діяльністю органів влади: суб'єкти, об'єкти, основні форми та методи</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<i>Методи організації навчання:</i>	<i>словесні:</i> лекція, розповідь, пояснення; <i>практичні:</i> виконання завдань на практичних заняттях, робота з навчально-методичною літературою;
<i>Методи стимулювання:</i>	оперативний контроль, вказування на недоліки;
<i>Інноваційні методи:</i>	<i>інтерактивні:</i> інтерактивні презентації (за результатами самостійної роботи здобувачів), ділова гра; <i>мультимедійні:</i> використання презентацій;
<i>Методи контролю:</i>	<i>усного контролю:</i> опитування; <i>письмового контролю:</i> контрольна робота.
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перекладання	<p>– здобувачі повинні дотримуватися дедлайнів при виконанні завдань на практичних заняттях та у ході виконання завдань самостійної роботи;</p> <p>– повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості, але не більше двох разів;</p> <p>– повторне проходження контрольного заходу для підвищення позитивної оцінки (за бажанням здобувача вищої освіти, але не більше одного разу);</p>
- щодо академічної доброчесності	– здобувачі вищої освіти керуються Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, іншими відповідними Положеннями

	<p>ПДАУ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – виключно самостійно виконують навчальні завдання поточного та підсумкового контролю; – обов'язково посилаються на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; – дотримуються норм законодавства України про авторське право і суміжні права; – надають достовірну інформацію про результати власної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації при виконанні завдань на практичних заняттях, виконанні завдань самостійної роботи; – здобувачі вищої освіти можуть використовувати можливості штучного інтелекту виключно з допоміжною метою (підбір джерел інформації, обробка даних, технічне оформлення таблиць та презентацій); – списування під час виконання завдань на практичних заняттях або в ході виконання контрольної роботи дає підстави викладачу оцінити діяльність здобувача на 0 балів;
- щодо відвідування занять	<ul style="list-style-type: none"> – здобувачі вищої освіти відвідують заняття згідно з розкладом як в офлайн-, так і в онлайн-форматі, уникаючи запізнь; – здійснюють відпрацювання пропусків занять, якщо вони мали місце з поважних причин; – використання мобільних пристроїв під час навчального процесу не допускається, крім випадків, коли цього потребує організація роботи на навчальних заняттях або особисті надзвичайні обставини, що виникли у здобувача;
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<ul style="list-style-type: none"> – здобувачі вищої освіти можуть самостійно або після консультацій з викладачем опанувати на онлайн-платформах або в інший спосіб навчальні програми (проєкти), курси, що повинно бути підтверджено сертифікатом або іншим документом із зазначенням кількості годин та тематикою занять; – за наявності сертифікату окремі теми, що відповідають змісту навчальної програми та очікуваним результатам навчання за даної навчальною дисципліною можуть бути здобувачеві перезараховані згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ;
- щодо оскарження результатів оцінювання	<p>оскарження результатів оцінювання здійснюється здобувачем вищої освіти виключно у відповідності до процедури та у терміни, визначені Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ПДАУ</p>
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<p>Основні Нормативно-правові акти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : Основний Закон від 28.06.1996 р. (редакція від 01.01.2020 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#top 2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (Міжнародний пакт ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР № 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73 р.). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043 3. Переглянута Європейська хартія про участь молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівні. Конгрес місцевих та регіональних влад Європи, 12 травня 2003 р. К.: SPDП, Council of Europe, 2015. 37 с. URL : https://rm.coe.int/168071b58f 4. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19.04.2011 р. № 3236-IV (редакція від 03.07.2020 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text 5. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI (редакція від 25.02.2021 р.). 	

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>

6. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700- VII (редакція від 05.08.2021 р.).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#top>

7. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР (редакція від 01.01.2020 р.).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (редакція від 29.08.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#top>

9. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР (редакція від 16.07.2021 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини. Київ: Основа, 2017. 44 с.

Навчально-наукова література

1. Алексеев В.М. Суспільство та держава: управлінські взаємовідносини : монографія. Чернівці: Технодрук, 2012. 344 с.

2. Алексеев В.М. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні: монографія. Чернівці: Технодрук, 2012. 392 с.

3. Бабін Б.В., Ковбан А.В. Права людини та громадянське суспільство : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса : Фенікс, 2014. 320 с.

4. Взаємодія органів державної влади та громадянського суспільства : навчальний посібник / за наук. ред. д-ра соц. наук, проф. Ю. П. Сурміна, д-ра іст. наук, проф. А.М. Михненко; авт. кол. : Ю. П. Сурмін, А. М. Михненко, Т. П. Крушельницька та ін. К. : НАДУ, 2011. 388 с.

5. Габермас Ю. Структурні перетворення у сфері відкритості: дослідження категорії громадянське суспільство. Львів : Літопис, 2000. 317 с.

6. Громадянське суспільство в Україні: становлення та розвиток : навч. посіб. / кол. авт.: А. М. Михненко, С. О. Кравченко, І. В. Пантелейчук та ін. К. : УкрСІЧ, 2015. 347 с.

7. Громадянське суспільство: історія та сучасність; за ред. Т. В. Розової. Одеса : Юрид. література, 2010. 342 с.

8. Крутій О.М. Діалогова взаємодія органів державної влади та громадськості : монографія. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. 302 с.

9. Крутій О.М. Комплексний механізм діалогової взаємодії органів влади і громадськості. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/1/02.pdf>.

10. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Карий О.І., Панас Я.В. / Асоціація міст України. К.: ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176 с.

11. Науково-методичне забезпечення зв'язків з громадськістю в органах державної виконавчої влади : метод. рек. / авт. С.А. Чукут; Т.В. Джига, А.В. Баровська та ін. Київ : НАДУ, 2008. 72 с.

12. Рада та громада або як залучати громадян до місцевого самоврядування. Посібник для працівників органів місцевого самоврядування / Н. Ільків, О. Карий, О. Кушнарченко і ін. К.: Академпрес, 2003. 132 с.

13. Радченко О.В. Держава і демократія : перший мультисемантичний політичний словник : навч. посіб. Харків : Вид-во Асоціації докторів держ. упр., 2011. 312 с.

14. Ромат Є. Трансформація моделі державного управління рекламною діяльністю у перехідних умовах : монографія. Київ : Вид-во УАДУ, 2003. 380 с.

15. Скажи своє слово! Посібник з Переглянута Європейська хартія про участь молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівні. Страсбург: Вид-во Ради Європи; Біла Церква: Час Змін Інформ, 2016. 142 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/332/UEY.pdf> (дата звернення: 15.01.2022).

16. Соціальне партнерство і державна політика : від теорії до практики деполітизації державного управління : монографія / В.М. Мартиненко, О.М. Крутій, С.Л. Кирій та ін. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2009. 252 с.

17. Суспільство та влада: механізми взаємодії : навч.-метод. матеріали для слухачів дисципліни “Механізми взаємодії суспільства і влади” / А.М. Михненко, С.О. Кравченко, І. В. Пантелейчук та ін. Київ : НАДУ, 2013. 80 с.

18. Холдар Дж. Г., Захарченко О. Посібник з участі громадськості. К.: Проект «Голос громадськості», Міжнародний центр перспективних досліджень, 2002.

Допоміжні

1. Архипова Є.О., Дмитренко Н.О. Ефективна комунікація між органами державної влади та

громадськістю як умова розвитку демократичного суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 1. С. 92–96.

2. Дніпров О. С. Діалог органів державної виконавчої влади та громадянського суспільства. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2015. № 825. С.26 -30.

3. Козаков В.М., Рашковська О.В., Ребкало В.А., Романенко Є.О., Чаплай І.В. Державно-громадянська комунікація: шлях від кризи до взаємодії: монографія. Серія «Публічне адміністрування». Вип. 1. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 288 с. Бібліогр.: С.267–287.

4. Крутій О. М. Діалогова взаємодія органів державної влади та громадськості : монографія. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2008. 302 с.

5. Рада та громада або як залучати громадян до місцевого самоврядування. Посібник для працівників органів місцевого самоврядування / Н. Ільків, О. Карий, О. Кушнарченко і ін. К.: Академпрес, 2003. 132 с.

6. Соціальне партнерство і державна політика : від теорії до практики деполітизації державного управління : монографія / В.М. Мартиненко, О.М. Крутій, С.Л. Кирий та ін. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. 252 с.

7. Радченко О. В. Держава і демократія : перший мультисемантичний політичний словник : навч. посіб. Харків : Вид-во Асоціації докторів держ. упр., 2011. 312 с.

8. Тохтарова І. М. Волонтерський рух в Україні: шлях до розвитку громадянського суспільства як сфери соціальних відносин. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. *Херсонський національний технічний університет*, 2014. № 2. URL: [hf p://el-zbirn-du.at.ua/2014_2/5.pdf](http://el-zbirn-du.at.ua/2014_2/5.pdf)

9. Чуприна Л. Соціальні мережі як інструмент реалізації громадських ініціатив. URL: <http://goo.gl/TLPJwH>

10. Щетініна Т. О. Місцеві ініціативи як інструмент громадської участі: правові аспекти та цифрова трансформація. *Електронне наукове видання «Публічне адміністрування та національна безпека»*. 2022. № 8 (30). С. 27-31; URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/administration2022/8/8497>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України : офіційний веб-портал. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>

2. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. URL: <http://www.president.gov.ua>

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>

4. Полтавська міська рада : офіційний сайт. URL: <http://www.rada-poltava.gov.ua>

5. Полтавська обласна військова адміністрація : офіційний сайт. URL: <https://poda.gov.ua/>

6. Юристконсульт : Народний правовий портал (Коментовані кодекси, науково-практичні коментарі чинного законодавства). URL: <http://legalexpert.in.ua/komkodeks.html>

7. Електронна юридична бібліотека. URL: <http://pravo-ukraine.org.ua/resyrsi/biblioteka>

8. EuroNest Parliamentary Assembly: офіційний сайт. URL: <http://www.europarl.europa.eu/euronest/en/home.html>

9. Лабораторія законодавчих ініціатив: громадська організація : офіційний сайт. URL: <http://parlament.org.ua/>

10. Інститут Законодавства Верховної Ради України: офіційний сайт. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/>

11. Віртуальний Ресурсний Центр. URL: <http://www.ngo.org.ua/>

12. Громадська організація «Громадянський Корпус». URL: <http://gkorpus.org/>

13. Інтерактивна інформаційно-аналітична система «Громадянське суспільство і влада». URL: <http://civic.kmu.gov.ua/civic/control/uk/index>

14. Портал «Громадський простір». URL: <http://www.civicua.org/main/index.html>

15. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.undp.org>

16. Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України. URL: <http://www.radakmu.org.ua/>

17. Сайт «Право Знати». URL: <http://stop-x-files-ua.org/>

18. FreedomHouse. URL: <http://www.freedomhouse.org>

19. Open government partnership. URL: <http://www.opengovpartnership.org>

Рекомендовані онлайн-курси

1. Громадська та політична участь: базовий курс. Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CPP101+2021_T1

2. Громадський активізм: без пошкоджень та проваджень: Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:CZ+UMDPL101+2020_T1

3. Доступ до публічної інформації для громадських активістів: Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:COE+PIPA101+2017_T3

4. Людина та держава: правила гри: Курс онлайн-навчання. *EdEra – українська студія онлайн-освіти*.

URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra+LAW101+law101/about>

5. Стандарти належного врядування для організацій громадянського суспільства : Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:OSCE+GGSCSO101+2021_T1

6. Суспільні зміни через громадську діяльність : Курс онлайн-навчання. *Онлайн-платформа Prometheus*. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+WARM101+2023_T2

7. Публічні консультації: Курс онлайн-навчання. *EdEra – українська студія онлайн-освіти*. URL: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:NACS_NDI_EDERA+PC101+2019/about

8. Школа свідомого громадянина: Курс онлайн-навчання. *ВУМ: Відкритий університет майдану*. URL: <https://vumonline.ua/course/school-civic-education/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування ввід 20 січня 2025 року, № 10.

ДОДАТОК
до силабусу навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ВЗАЄМОДІЇ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА З
ОРГАНАМИ ВЛАДИ»

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Виконання завдань на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	завдання не виконано
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань при виконанні більшої частини завдань; викладає матеріал не повно, поверхнево і непереконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у письмовому або мовленнєвому оформленні відповіді (недостатнє володіння термінологією)
2	здобувач вищої освіти не виявляє знань при виконанні більшої частини завдань; викладає матеріал не повно, поверхнево і непереконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у письмовому або мовленнєвому оформленні відповіді (недостатнє володіння термінологією); допускається суттєвих помилок або ним виконано, хоча і правильно, менше 50 % завдань
3	здобувач вищої освіти демонструє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно, обґрунтовуючи свої висновки, користується лише матеріалами лекції або підручника
4	здобувач вищої освіти ґрунтовно і в повному обсязі виконує всі види завдань на практичних заняттях, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі
5	здобувач вищої освіти ґрунтовно і в повному обсязі виконує всі види завдань на практичних заняттях, демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; посилається на факти та матеріали, які знайдено та опрацьовано самостійно, додатково до рекомендованих джерел; аргументовано обґрунтовує свою думку

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	завдання не виконано
1-9	здобувач вищої освіти не повністю виконав завдання для самостійного опрацювання (наприклад, кількість слайдів презентації менше 50 %, ніж зазначено у вимогах); роботу оформлено не належним чином або із запізненням; або підготовлена презентація не мала супровідного коментаря, оприлюднення матеріалу не відбулося
10-15	здобувач вищої освіти не повністю виконав завдання для самостійного опрацювання (наприклад, кількість слайдів презентації менше 75 % від того, що вимагається); роботу оформлено не належним чином або із запізненням; або підготовлена презентація не мала супровідного коментаря, оприлюднення матеріалу не відбулося
16-20	здобувач вищої освіти підготував слайди презентації та матеріал для доповіді своєчасно та у повному обсязі згідно до вимог, але подані матеріали не містять висновків, список використаних джерел не відповідає змісту презентації; презентаційні матеріали мають низький естетичний вигляд; оприлюднення презентації не відбулося без поважних причин
20-23	здобувач вищої освіти підготував слайди презентації та матеріал для доповіді своєчасно та у повному обсязі згідно до вимог, але подані матеріали не містять висновків, список використаних джерел не відповідає змісту презентації; презентаційні матеріали мають належний естетичний вигляд; під час оприлюднення

	презентації здобувач вищої освіти не зміг продемонструвати вільне володіння матеріалу та відповісти на питання слухачів
24-27	здобувач вищої освіти підготував слайди презентації та матеріал для доповіді своєчасно та у повному обсязі згідно вимог. Подані матеріали містять висновки, список використаних джерел відповідає змісту презентації; презентаційні матеріали мають належний естетичний вигляд; під час оприлюднення презентації здобувач вищої освіти послідовно викладав свою думку та відповів на питання слухачів. Зміст поданих матеріалів та висновки автора були позбавлені ознак самостійності, мали місце окремі неточності
28-30	здобувач вищої освіти підготував слайди презентації та матеріал для доповіді своєчасно та у повному обсязі згідно вимог. Подані матеріали містять ознаки аналітики, висновки носять самостійний характер та відображають думку автора; список використаних джерел відповідає змісту презентації; презентаційні матеріали мають високий естетичний вигляд; під час оприлюднення презентації здобувач вищої освіти послідовно та логічно викладав свою думку та відповів на питання слухачів.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0	вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на тест не надано взагалі
1	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 5
2	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 10
3	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 15
4	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 20
5	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 25
6	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 30
7	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 35
8	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 40
9	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 45
10	із 50 запропонованих тестів правильну відповідь надано на 50